

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

21/2146-7

22. mars 2022

Statsbudsjettet 2022 - Supplerende tildelingsbrev nr. 3 - Oppdrag om vurdering av endringer i veinormaler

Samferdselsdepartementet viser til tildelingsbrevet for 2022 til Statens vegvesen der det varsles at det kan komme oppdrag i tilknytning til vedtak fra Stortinget om vurdering av veiporteføljen i NTP og av veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av 4-felts motorveier. Samferdselsdepartementet vil med dette be om at Statens vegvesen gjør en vurdering av veiporteføljen i NTP og relevante veinormaler.

I tråd med Stortingets vedtak skal vurderingen belyse mulighetene for å oppnå en mer effektiv gjennomføring av veiporteføljen i NTP og oppfølging av klimamålene. Med klimamålene mener vi her følgende mål fra NTP: *Bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål* samt målene og forpliktelsene som ligger til grunn for dette målet.

Vi ber videre om vurderinger av virkninger på de andre målene for transportsektoren (NTP målene) Vi ber også om at gjennomgangen inkluderer prosjektene som et flertall sto bak i Stortingets behandling av meldingen i tillegg til selve NTP-veiporteføljen.

I lys av Stortingets vedtak vil vi særlig be om at det gjøres vurderinger av konsekvenser av å endre veinormalene slik at det blir en høyere terskel for bygging av 4-felts motorveier. I dag følger det av veinormalene at det skal planlegges for firefeltsvei dersom årsdøgntrafikken (ÅDT) overstiger 12 000 biler i dimensjoneringsåret. Samferdselsdepartementet oppfatter det slik at vi planlegger firefeltsveier for lavere trafikkmengder i Norge sammenliknet med en rekke andre europeiske land.

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Veg-, by- og
trafikksikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Bent E. Skogen
22 24 82 29

Samferdselsdepartementet har de senere årene åpnet for en mer fleksibel praktisering av veinormalene, i den forstand at det delvis er opp til veiutbygger selv å vurdere hvilken standard og dimensjonering som skal legges til grunn i et veiprojekt. For eksempel er det slik at veiutbygger kan vurdere om det skal legges til grunn 2/3-feltsvei eller smal 4-feltsvei på veier som vil ha ÅDT 6 000–12 000 i dimensjoneringsåret. Veiutbygger kan også selv vurdere om det skal legges til grunn fullstandard 4-feltsvei eller smal 4-feltsvei i veiprojekter med 12 000–20 000 i ÅDT i dimensjoneringsåret. Det er ikke åpnet for en tilsvarende fleksibilitet på veier med ÅDT mindre enn 6 000 og/eller ÅDT mer enn 20 000. Disse skal planlegges som henholdsvis 2-feltsvei og 4-feltsvei.

Departementet ber Statens vegvesen om en vurdering av å heve innslagspunkt for 4-feltsvei for ulike nivåer av ÅDT i intervallet 12 000–20 000. Videre ønsker vi en vurdering av konsekvensene av å åpne opp for en større grad av fleksibilitet ved vurdering av standard i hvert enkelt veiprojekt innenfor ÅDT-segmentet 12 000–20 000. Mulige konsekvenser av at den enkelte utbygger selv kan vurdere om det skal planlegges for firefeltsvei eller to/trefeltsvei, på grunnlag av samfunnsøkonomisk lønnsomhet (inkl. ikke prissatte virkninger), skal også vurderes.

Vi ber også om at Statens vegvesen vurderer behovet for en egen standard som legger til rette for økt gjenbruk av eksisterende vei i større utbyggingsprosjekter. Eksempel på dette kan vært gjenbruk av vei som ikke tilfredsstiller dagens geometriske krav til fartsgrense 110 km/t, men som like fullt kan gi en effektiv vei som ivaretar trafikksikkerheten med fartsgrense 100 km/t. Dette vil bla. kunne unngå negative konsekvenser på naturmangfold, redusere klimagassutslipp knyttet til anlegget og knyttet til klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer.

Statens vegvesens vurderinger skal munne ut i en anbefaling om hva som bør være fremtidig innslagspunkt for 4-feltsvei i veinormalene, hvorvidt det bør være fleksibilitet i standardvalg og hvordan/hvorvidt økt gjenbruk av vei bør ivaretas i normalene. Statens vegvesen bes også om å synliggjøre eventuelle ytterligere grep innenfor vegnormalen for Veg- og gateutforming (N100) som kan bidra til oppfylling av NTP-målene.

Vi ber om at dere så langt som mulig gjør samfunnsøkonomiske analyser av de ulike alternativene som blir vurdert og at resultatene går fram av deres tilbakemelding til oss, herunder kvantitative anslag for utslippseffekter. Videre ber vi om at dere viser utslag på måloppnåelse på NTP-målene. Vi ber her om at dere sammenfatter hvordan alternativene som vurderes inkludert grad av fleksibilitet, kan påvirke de samlede konsekvensene av prosjekter for klima og miljømålet fra NTP. Videre skal de trafikksikkerhetsmessige effektene gis en særskilt omtale i lys av nullvisjonen herunder Hurdalsplattformens føring om å intensivere arbeidet for å nå visjonen. Vi ber også om en vurdering av om alternativene som anbefales påvirker muligheten til å nå nullvekstmålet.

Med utgangspunkt i anbefalingene vil vi be Statens vegvesen og Nye Veier gjøre en vurdering av hvordan dette vil slå ut i deres respektive porteføljer av store prosjekter (jf. tabell 12.2 i NTP), altså hvilke prosjekter dette berører og hvordan dette påvirker måloppnåelsen og den samfunnsøkonomiske lønnsomheten (inkl. ikke prissatte virkninger) for prosjektene og porteføljen. Gjennomgangen bør inkludere alle prosjekter der Stortinget ikke har fattet vedtak om kostnadsramme.

Samferdselsdepartementet understreker at det som del av oppdraget også skal gjøres vurderinger av ev. andre forhold som berører veinormalene og som kan bidra til måloppnåelse og effektiv gjennomføring av porteføljen i NTP 2022-2033. Departementet er kjent med at det arbeides kontinuerlig i Statens vegvesen med å utvikle og revidere gjeldende veinormaler. For eksempel pågår det nå et arbeid med å vurdere mer bruk av funksjonskrav innenfor veibyggingen, modifisert tunnelverrsnitt m.m. I tilbakemeldingen til departementet vil vi be om at det gis en sammenstilling av pågående arbeidsprosesser, og ev. nye områder og temaer innenfor dagens veinormaler som kan bidra til økt effektivitet for veibygging.

Departementet ber om at Nye Veier AS involveres i arbeidet.

Frist for oppdraget settes til 15. juni 2022.

Samferdselsdepartementet vil i tillegg be om en kartlegging av om det er prosjekter i NTP-porteføljen som vil kunne påvirkes ved en endring av innslagspunkt for firefelts vei. For prosjekter som identifiseres i kartleggingen ber vi om en foreløpig vurdering av konsekvenser for måloppnåelse, kostnader og framdrift for prosjektet dersom veinormalene endres. Frist for dette oppdraget settes til 6. april 2022.

Med hilsen

Siri Hall Arnøy (e.f.)
underdirektør

Bent E. Skogen
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Nye Veier AS
Riksrevisjonen
Riksrevisjonen